

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd om ændring af AER-loven
Titel	Svar på samrådsspørgsmål A-B
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ca. 5 minutter pr. spørgsmål
Tid og sted	UDU d. 15. juni kl. 9.00

Disposition

1. Indledning
2. Redegørelse for konsekvenser af og indhold i lovforslaget
3. Organisationernes reaktioner

1. Indledning

- Udvalget har bedt mig besvare en række spørgsmål i forbindelse med det foreliggende forslag til ændring af AER-loven. Dels ønsker udvalget en redegørelse for lovforslagets konsekvenser, dels ønsker man mine kommentarer til reaktioner på lovforslaget fra organisationer med videre.

2. Spørgsmål A:

Ministeren bedes redegøre for konsekvenserne af og indholdet i lovforslaget.

Svar:

- Den foreslåede præmieringsordning vil give virksomheder et stærkt incitament til at ansætte ekstra elever. Det forventes, at ordningen sammen med regeringens øvrige tiltag vil kunne bidrage til, at regeringens målsætning om, at der med udgangen af 2006 vil være oprettet 3.000 ekstra pladser sammenlignet med 2004, kan nås.

Det er helt centralt, at det er den enkelte virksomhed – stor som lille – der skal have et incitament til at oprette ekstra praktikpladser, og derfor belønner ordningen et meget stort antal uddannelsesaftaler.

Et andet centralt element har været, at ordningen skulle være så simpel og billig at administrere både for arbejdsgiverne og for AER som overhovedet muligt. Det er lykkedes at udarbejde en model, som ikke giver virksomhederne ekstra besvær med administration. Er en virksomhed berettiget til præmie, udløses præmien automatisk.

Præmien er på 20.000 kr. pr. ekstra elev. Det er et beløb, der svarer til cirka to måneders elevløn, og som giver præmieringsordningen en reel effekt.

Mange mindre virksomheder har netop peget på, at det økonomisk ikke er rentabelt at ansætte en ekstra elev, og her vil de 20.000 kr. gøre en forskel.

Præmieringsordningen pålægger ikke arbejdsgiverne større samlede byrder. Der er tale om en ændring af byrdefordelingen arbejdsgiverne imellem, så de virksomheder, der ikke ansætter ekstra elever, kommer til at betale for de virksomheder, der påtager sig ansvaret med at uddanne kvalificeret arbejdskraft. Det er en fælles opgave, og ikke én, de løfter for deres egen skyld. Derfor er det rimeligt, at de virksomheder, der ikke tager elever, betaler for de, der gør det.

For at finansiere ordningen forhøjes det formålsbestemte arbejdsgiverbidrag, der primært finansierer ydelser til arbejdsgivere med 140 kr. pr. medarbejder. Bidragsforhøjelsen skal også ses i lyset af, at AER-bidraget blev nedsat med 60 kr. i 2002 og har ikke været pl-reguleret i perioden siden da. Det betyder, at vi reelt fører bidragets størrelse tilbage til niveauet før 2002. Endda knapt nok. Fra 2007 vil den del af bidraget, der primært finansierer lønrefusion med videre blive pl-reguleret.

Den del af det samlede bidrag, der finansierer godtgørelse til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse berøres ikke og videreføres uændret.

Forslaget vedrørende eud+ drejer sig alene om, at Arbejdsgivernes Elevrefusion skal administrere eud+ -elevernes adgang til økonomiske tilskud til blandt andet værktøj og befordring på samme måde, som det allerede er tilfældet for de tilsvarende tilskud til skolepraktikelever. Disse tilskud ydes til de to elevgrupper af staten efter en bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser, når tilsvarende elever med uddannelsesaftale er berettiget til sådanne ydelser fra arbejdsgiveren.

3. Spørgsmål B:

Ministeren bedes oversende de eventuelle reaktioner, som ministeriet har modtaget på lovforslaget fra organisationer m.v., med ministerens kommentarer til disse. Desuden bedes ministeren mundtligt redegøre herfor i forbindelse med samrådet.

Svar:

- Undervisningsministeriet har ikke modtaget officielle henvendelser fra organisationer m.v. forud for fremsættelsen af lovforslaget. I en henvendelse af 3.

maj 2005 har Dansk Arbejdsgiverforening dog fremsendt et notat, der fraråder indførelse af en præmieringsordning som den foreslåede.

Hovedindholdet i Dansk Arbejdsgiverforenings henvendelse er, at der allerede er sket en vækst i antal indgåede praktikaftaler som følge af fase II-aftalen; at ordningen flytter virksomhedernes fokus fra uddannelsesansvar til tilskud; og at en række igangsatte initiativer bør have mulighed for at virke, før der igangsættes nye.

Efterfølgende har Dansk Arbejdsgiverforening i Arbejdsmarkedspolitisk Agenda og på foreningens hjemmeside uddybet kritikken. Det hævdes, at ordningen utilsigtet kommer til at belønne de virksomheder, der ikke tidligere har taget mange elever, mens de, der tidligere har taget mange elever, straffes økonomisk. Endelig kritiseres forslaget for især at ramme de virksomheder, der har ledige praktikpladser.

Jeg kan desuden henviser til de tilkendegivelser, der har været fra organisationer i form af pressemeddelelser og artikler i pressen. Jeg vil her nævne følgende:

Dansk Industri har kritiseret forslaget for at pålægge arbejdsgiverne nye omkostninger, som er i strid med regeringens skattestop. Der henvises desuden til, at tidligere tilskudsordninger kun har givet en kortvarig effekt, ligesom man kritiserer ordningen for at straffe virksomheder med relativt få faglærte, fordi de ikke i samme grad som andre virksomheder vil få økonomisk gavn af præmieringen.

Dansk Byggeri er generelt modstander af tilskudsordninger og advarer om, at den langsigtede effekt af den foreslåede ordning vil være begrænset. Foreningen kritiserer, at virksomheder, der igennem en årrække har taget elever, stilles ringere i forhold til virksomheder, der ikke har udvist samme ansvarlighed.

Håndværksrådet roser i Erhvervsbladet forslaget for at bidrage til at vende udviklingen på praktikpladsområdet ved at gøre det økonomisk mere rentabelt for virksomhederne at tage en ekstra lærling, ligesom man mener, at ordningen kan få nystartede virksomheder til at tage lærlinge. Det samme gælder virksomheder i brancher, der ikke har tradition for at tage lærlinge.

Fagligt Fælles Forbund hilser i Fagbladet 3F forslaget velkommen. Der henvises til, at tidligere tilskudsordninger har vist sig effektive, og at forslaget vil kunne reducere puklen af unge, der forgæves søger praktikplads.

LO udtrykker samme synspunkt og finder, at ordningen er et skridt i den rigtige retning i den aktuelle situation, hvor færre og færre unge tager en uddannelse. LO efterlyser dog samtidig en egentlig uddannelsesgaranti.

Jeg konstaterer, at flere af de fremsatte synspunkter er i helt tråd med regeringens opfattelse, nemlig at det er en meget vigtig samfundsopgave at sørge for, at der er det fornødne antal praktikpladser til rådighed. Dette er en forudsætning for, at vores fælles målsætning om, at en højere andel af de unge afslutter en ungdomsuddannelse, kan indfries. Uenigheden går altså ikke på selve problemet, men på midlerne.

Regeringen har allerede taget en række initiativer på området, men der er et stykke vej endnu, og derfor har regeringen i regeringsgrundlaget bebudet den præmieringsordning, som der her stilles forslag om.

Løsningen af denne vigtige opgave er et fælles ansvar, som alle arbejdsgivere må bidrage til. Jeg forventer ikke ros fra arbejdsgiverne for at finansiere ordningen ved en forhøjelse af AER-bidraget, og jeg medgiver, at der altid vil kunne opstå situationer, der kan opleves som uretfærdige af enkelte arbejdsgivere. Men jeg vil understrege, at der er med denne ordning ikke er tale om en forøget byrde for arbejdsgiverne set under ét. Der er tale om en ændret byrdefordeling mellem arbejdsgiverne til fordel for de virksomheder, der tager flere elever end tidligere. Og det finder jeg ganske rimeligt.

Jeg konstaterer med tilfredshed, at netop de små og mellemstore virksomheder tilslutter sig forslaget og ikke deler den opfattelse, som DA og DI lægger for dagen. Det er en kendt sag, at det især er de små og mellemstore virksomheder, der løfter ansvaret for at tage elever.